

Rusmiddelpolitisk handlingsplan

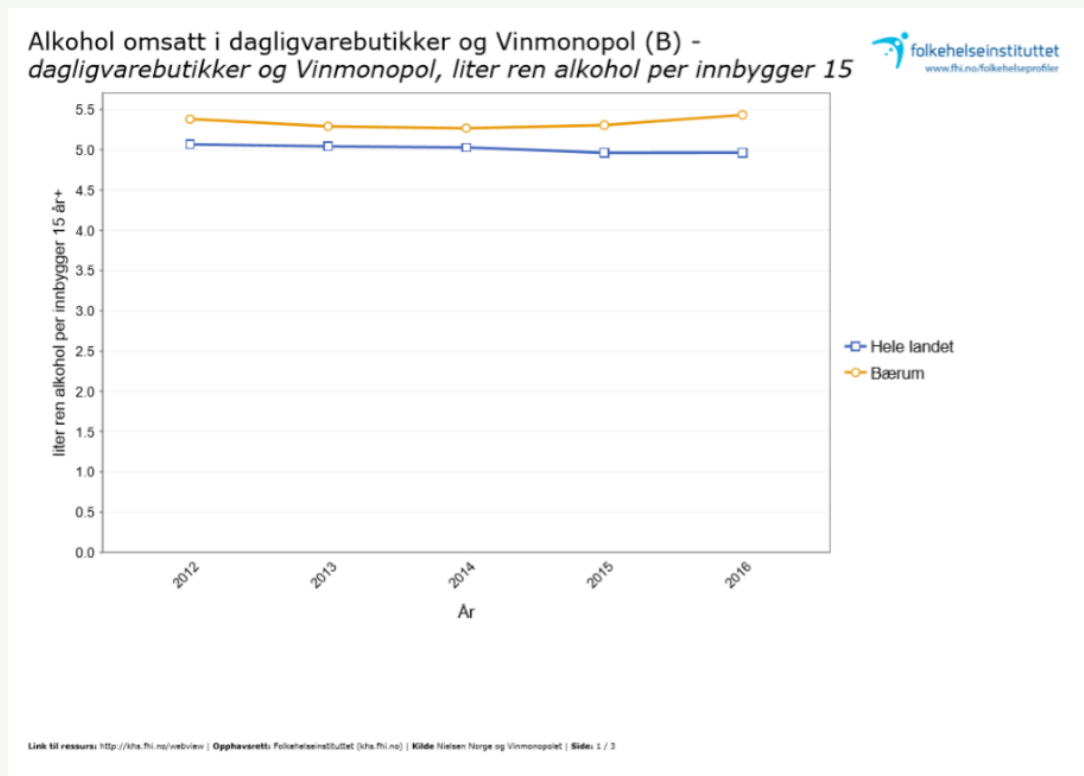
Delmål: Funksjonsnedsettelse og behov for tjenester blant eldre med rusproblemer er kartlagt.

Kommunedirektøren starter i 2020 et prosjekt «aldring og rus» for å kartlegge omfang og behov, i forhold til eldre med rusutfordringer. Prosjektet omfatter to ulike undergrupper av eldre med rusutfordringer. Den ene gruppen er rusmisbrukere som har hatt problemer med rusmisbruk i mange år, ofte stått utenfor arbeidsliv, med vansker på mange livsområder (bolig, somatikk og psykososialt). Den andre gruppen består av mennesker som har hatt et forbruk av rusmidler, hovedsakelig alkohol, som ikke har skapt problemer slik at de har mistet jobb eller bolig. Når denne gruppen eldes (går av med pensjon) og opprettholder samme drikkemønster, får de problemer ved at kroppen ikke lenger tåler samme mengde alkohol eller medikamenter. For lite er kjent om denne gruppens behov, bortsett fra at det er økende, blant annet på grunn av flere eldre. Kommunen ønsker å prøve ut mer samordnet innsats som inkluderer ulike kommunale hjelpetiltak og spesialisthelsetjenesten til eldre (67+) med rusvansker.

Nytt tiltak	Tiltak 23: Prosjekt «Aldring og rus» Kartlegge omfang og behov, i forhold til eldre med rusutfordringer. Ansvar: Seksjon psykisk helse og rus
--------------------	---

Prosjekt aldring og rus

- Nasjonale og lokale trender
- Risikofaktorer

Drikkemønstre eldre

- De som debuterer tidlig: Eldre mennesker som trekker med seg et alkoholproblem fra yngre dager over i alderdommen.
- De som debuterer sent: Personer som begynner å drikke senere i livet, gjerne pga en traumatisk opplevelse. Lindring av emosjonell og eller fysisk smerte.
- Periodedrikkere eller de som drikker mye: drikker så store mengder at det forårsaker problemer

(Frydenlund, 2011)

Legemidler og alkohol

- Bruken av legemidler øker med alderen og høyest blant kvinner. Eldre kvinner 64+ bruker flest legemidler med ruspotensiale i tillegg til vanlige legemidler.
- Kombinasjonen av legemidler og alkohol øker risikoen for sosiale og helsemessige problemer (trafikk, fall)
- De skadelige effekter som eldre opplever av alkohol handler ofte om virkningene mellom alkohol og medisiner og ikke om et stort alkoholforbruk (Finland, 2008)

WHO: Alkoholrelaterte skader

	Direkte skader	Indirekte skader
Akutt rus	Forgiftning Hjertesvikt	Vold Skader Ulykker Drukning Trafikkskader Selvmordsforsøk
Langvarig bruk	En rekke kreftformer Leverskader	Sosiale problemer Økonomiske problemer Depresjon Selvmord

Bærum kommune, Bærum DPS og Bærum sykehus utarbeidet i 2017 pasientforløp Alkohol og helse

Alle pasienter skal vurderes og behandles individuelt, selv om de ulike delene av forløpet beskrives generelt. Informasjonen i pasientforløpene skal bidra til at pasienter og pårørende kan delta i beslutningene som angår dem gjennom et forløp. Dette er erfaringsmessig viktig for at den enkelte i størst mulig grad skal mestre sin situasjon, ta ansvar for egen helse og kunne følge opp behandlingen som anbefales. Innholdet i det enkelte forløp bygger på gjeldende nasjonale retningslinjer, nyere forskning og erfaringer fra pasientene selv.

Pasientforløp i Vestre Viken

Alkohol og helse

Barn utsatt for rusmidler i fosterlivet

Gravide og rusmidler

Hjerneslag

Hoftebrudd

Kols

<https://vestreviken.no/helsefaglig/samhandling/pasientforlop>

Opprettet styringsgruppe

Navn	Rolle i styringsgruppa	Stilling
Hilde Rosenlund	Prosjekteier	Seksjonsleder HESO seksjon psykisk helse og rus
Mariann Iversen	Medlem i styringsgruppa	Seksjonsleder hjemmebaserte tjenester PLO
Camilla Rønning	Medlem i styringsgruppa	Avdelings sjef BDPS
Merete Larsen Huseby	Medlem i styringsgruppa	Folkehelsekoordinator ved folkehelsekontoret
Marita F. Johansen og Siri Ditlev-Simonsen	Medlem i styringsgruppa	Tjenesteleder Henvendelser - bolig, psykisk helse og rus Avdelingsleder - Rådgivning rus og psykisk helse
Bente Øfsti og Borghild Ree Strand	Sekretær	Rådgivere ved Rådgivning rus og psykisk helse

Definisjon og avgrensing

To målgrupper:

- Risikobrukerne 65+
- Overforbrukerne 45+

Mål

- Levere en kartlegging av omfanget av eldre personer med rusutfordringer
- Identifisere behovene innbyggeren har for tjenester
- Identifisere utfordringene tjenesteapparatet erfarer i forhold til målgruppen
- Utarbeide en plan for opplæring til ansatte

Gevinst

- Brukerne og pårørende får riktig hjelp- mer effektivt og samordnet
- De ulike tjenestene opplever tettere samarbeid der det er nødvendig
- Tjenestene opplever å ha tilstrekkelig kompetanse

Kartlegging

Målet med prosjektet er å kartlegge omfang og behov i kommunen

- En nasjonal utfordring, er Bærum kommune forberedt?

Fremdriftsplan

Oppstart styringsgruppe	Forslag til prosjektforslag aug/sept 2020
Oppstart arbeidsgrupper	september 2020
Arbeidsgrupper	Beskrivelse av tjenester og erfaringer- høst 2020 (herunder sjekk om Helse og alkohol er implementert i tjenesten)
Styringsgruppe	Avgjøre type kartlegging: høst 2020
Arbeidsgrupper	Planlegge og oppstart kartlegging høst 2020/ vår 2021
Gjennomført kartlegging omfang og behov	Ferdig med sluttrapport sommer 2021
Utarbeide kommunikasjonsplan	Høsten 2020